

Бр. 1-2/2014

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на финансите

Бр. 3/2014

Бр. 4/2014

ИНДИКАТОР НА ИКОНОМИЧЕСКАТА АКТИВНОСТ В БЪЛГАРИЯ

ИНДИКАТОР НА ИКОНОМИЧЕСКАТА АКТИВНОСТ В БЪЛГАРИЯ

Бр. 1-2/2014

Информацията в това издание може да се ползва без специално разрешение, но с изричното позоваване на източника. Публикуваните оценки и коментари не следва да се считат за препоръка за вземане на определени инвестиционни решения.

© Министерство на финансите, 2014 г.
Дирекция "Икономическа и финансова политика"

София 1000, ул. "Г. С. Раковски" 102
<http://www.minfin.bg/bg/page/872>
e-mail: secretary.evp@minfin.bg

Същност и методология на съставяне на ИИА

Индикаторът на икономическата активност (ИИА) има за цел да представи в обобщен вид текущото състояние на българската икономика, както и да оцени динамиката на дългосрочния и цикличния ѝ компоненти. Той е конструиран чрез динамичен факторен модел и е съставен от петнадесет макроикономически променливи, измерващи промените както във вътрешната, така и във външната икономическа среда. Брутният вътрешен продукт (БВП) е друг обобщаващ индикатор за икономическата активност в страната, като динамиката на ИИА и на БВП имат сходен характер през повечето периоди на наблюдение. Въпреки това е възможно в отделни периоди да се наблюдават различия, както по отношение на степента на промяната, така и по отношение на посоката на изменение на двата индикатора.

Като съставен индикатор, ИИА има редица предимства:

- Ако данните за променливите, от които е съставен ИИА, се ревизират, промяната на съставния индикатор е значително по-малка като размер от ревизията, направена в данните за БВП.
- Динамиката на БВП понякога се влияе от специфични за икономическите сектори фактори, които често са дискретни или временни по характер и затова не би следвало да се интерпретират като фактори, засягащи общата икономическа ситуация.

Разлагането на всеки времеви ред на общ и специфичен компонент позволява да се елиминира въздействието на временните и специфичните фактори, както и да се правят корекции за възможни грешки в измерването на дадена променлива.

ИИА е изчислен въз основа на динамичен факторен модел, приложен към набор от данни по тримесе-

чия за 67 макроикономически времеви реда за бизнес ситуацията както в България, така и в международен аспект. Впоследствие броят на променливите, съставляващи индикатора, е намален на 15, като всяка променлива се използва с реалното ѝ изменение спрямо съответното тримесечие на предходната година. Променливите, съставляващи ИИА, са взети в текущия период или с лаг от един период, както следва (лагът е представен в скоби): БВП (0), индекс на промишлено производство (0), индекс на строителна продукция (0), индекс на оборота в търговията на дребно (0), общ бизнес климат (-1), осигуреност на промишленото производство с поръчки (-1), очаквания за заетостта в промишлеността (-1), очаквания за цените в промишлеността (-1), средна натовареност на производствените мощности (0), паричен агрегат М1 (0), лихвен процент по дългосрочни кредити в лева (-1), приходи от ДДС (0), индекс на цената на петрола (-1), индекс на международните цени на неенергийните суровини (-1) и БВП на ЕС-27 (-1).

Оценката на цикличния компонент на ИИА е направена, като са елиминирани:

- Дългосрочният компонент, като е използван филтърът на Ходрик-Прескот. Въпреки че разглежданият филтър е бил предмет на много дискусии, той все пак остава най-широко използваната техника за премахване на тренда в икономическите редове;
- Краткосрочният компонент, отчитащ колебания в рамките на една година и изчислен въз основа на плъзгаща се средна с прозорец от 4 периода.

Акценти

Наблюдаваната от втората половина на миналата година тенденция на подобрене на ИИА продължи и през първото тримесечие на 2014 г., макар че стойността на показателя остана на отрицателна територия.

Подобрието на ИИА беше свързано както с положителното развитие на голяма част от променливите, отразяващи състоянието на вътрешната икономическа среда, така и с постепенното възстановяване на икономиките на основните търговски партньори и съответното отражение върху нивото на осигуреността с поръчки и очакванията на предприемачите в промишлеността.

Високата степен на зависимост на българския бизнес цикъл от този на еврозоната дава основания да се очаква, че положителното икономическо развитие при европейските търговски партньори ще се отрази благоприятно върху икономическата активност в страната през следващите тримесечия.

За първи път през последната една година цикличният компонент на ИИА излезе на положителна територия в началото на 2014 г., макар и без да се отдалечава съществено от нулевата стойност. Дългосрочният компонент на съвкупния индикатор също отбеляза подобрене, но неговата стойност остана отрицателна и определяща за отрицателната позиция на общия ИИА. Ниските нива на дългосрочния компонент показват ограничен потенциал за растеж

на икономиката и отразяват протичащото икономическо реструктуриране в сравнение с предкризисния модел на развитие.

Индексът на индустриалното производство отчете растеж за второ тримесечие поред, който възлезе на 3.6% през първите три месеца на 2014 г. Динамиката на разглеждания показател отразяваше повишената икономическа активност в ЕС-27. Същевременно, от началото на 2014 г. се наблюдаваше засилено положително влияние на производство и разпределение на електроенергия, главно насочено за вътрешния пазар.

Сред включените в ИИА показатели, отразяващи развитието във вътрешната среда, най-съществен принос имаше индексът на търговията на дребно, чийто темп на растеж се ускори до 7.1% през първото тримесечие на 2014 г.

Индексът на строителна продукция също се повиши с 4.1% на годишна база, вследствие на възстановяването на гражданското и инженерно строителство.

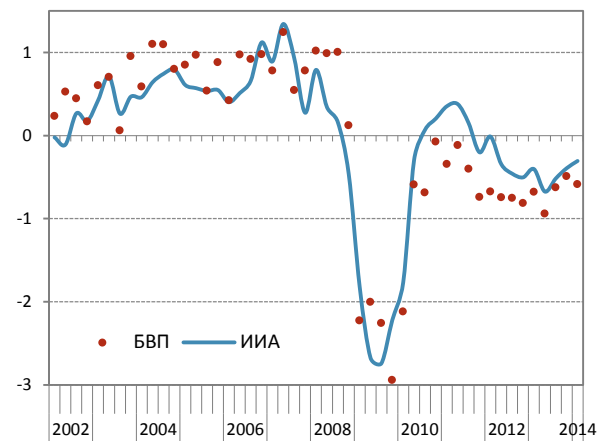
Финансовият сектор, представен чрез динамиката на паричния агрегат М1 в реално изражение и лихвения процент по дългосрочни кредити в лева, имаше по-слабо положително влияние върху ИИА, тъй като темповете на изменение на показателите останаха близки до тези от края на предходната година. ●

ИИА в България през първото тримесечие на 2014 г.

В началото на 2014 г. ИИА запази наблюдаваната от втората половина на миналата година тенденция на подобрене, като стойността му остана на отрицателна територия. За разлика от обичайно еднаквата посока на развитие на ИИА и БВП, обаче, през първите три месеца на годината динамиката на БВП отбеляза известно влошаване спрямо края на миналата година, поради значително ограничаване темпа на нарастване на износа, при засилване на приноса на вътрешното търсене. Същевременно, подобрието на ИИА отразяваше както положителното развитие на голяма част от включените в съставния показател променливи, представляващи подобрието във вътрешната икономическа среда, така и постепенното възстановяване на икономиките на основните търговски партньори и влиянието им върху осигуреността с поръчки и очакванията на предприемачите в страната.

Подобрието на ИИА през първото тримесечие на 2014 г. беше подпомогнато както от ускорението на икономическия растеж в ЕС и отражението му върху нивото на поръчките и очакванията на предприемачите в промишлеността, така и от положителното развитие на вътрешната икономическа среда. Съществено влияние върху икономическата активност в страната оказаха краткосрочните показатели за строителството и търговията на дребно. Индексът на строителството през първите три месеца на годината се повиши за първи път след пет поредни тримесечия на спад, а индексът на оборота в търговията на дребно запази тенденци-

Граф. 1: ИИА и реален растеж на БВП*

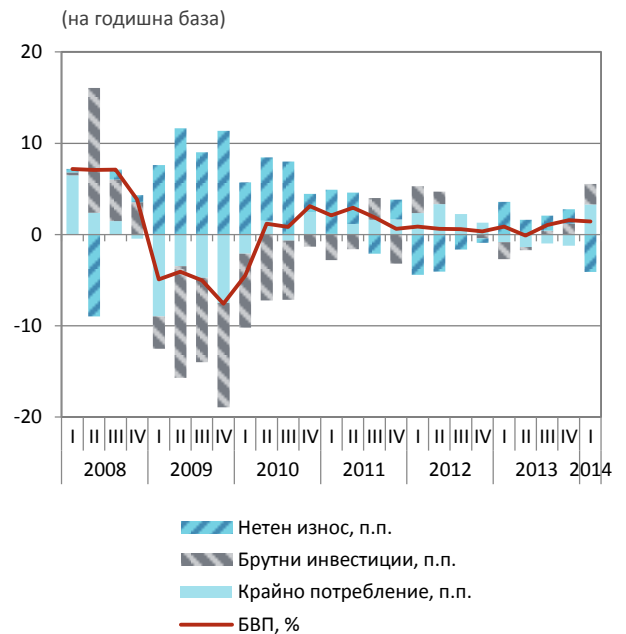
* С цел постигане на сравнимост, данните за БВП са нормирани, като от стойността на показателя е извадена неговата средна и полученият резултат е разделен на стандартното отклонение.

Източник: МФ

ята на ускорено нарастване от средата на миналата година. Това се отрази и в повишени оценки за бизнес климата в тези сектори, които допринесоха за подобрене на общия бизнес климат в страната. Макар че оценките на предприемачите за текущата бизнес ситуация в промишлеността се влошиха, постепенното възстановяване на икономиките на основите търговски партньори на страната намери отражение в увеличение на индустриалните поръчки за износ. Последното кореспондираше и с подобрените очаквания за заетостта в промишлеността, чиято динамика излезе на положителна територия през последните две тримесечия. Въпреки че промишлените предприятия оперираха при по-слабо натоварване на производствените мощности, обемът на произведената продукция ускори темпа си на нарастване. За разлика от последното тримесечие на 2013 г., когато възстановяването на промишленото производство се реализира основно по линия на преработващата промишленост, в началото на 2014 г. ускореният растеж беше свързан предимно с отрасли, произвеждащи за вътрешния пазар, като производство и разпределение на електрическа и топлоенергия. Същевременно, водещите износни отрасли на промишлеността, като производство на основни метали, запазиха положителен темп на нарастване на произведената продукция, което се реализира в условията на продължаващо намаление на международните цени на неенергийните суровини. Показателите от финансовия сектор (паричния агрегат М1 и лихвеният процент по дългосрочните кредити в лева) имаха най-слабо положително влияние върху ИИА през първите три месеца на 2014 г., тъй като темповете им на изменение останаха близки до тези от края на предходната година. С отрицателно отражение върху съвкупния индикатор се характеризираха единствено приходите от ДДС, които се понижиха на годишна база, като за разлика от последното тримесечие на 2013 г. принос имаше както намалението на постъпленията от вътреобщностно придобиване (ВОП), така и понижението на приходите от внос.

През първото тримесечие на 2014 г. реалният растеж на БВП¹ се забави до 1.4% на годишна база, при 1.6% в края на миналата година, и за разлика от предходното тримесечие беше обусловен от компонентите на вътрешното търсене. След като през миналата година основен двигател на икономическия растеж беше външният сектор, който формира положителен принос на нетния износ, в началото на 2014 г. източникът на растеж се промени. Крайното потребление се увеличи с 3.7% в реално изражение, за което допринесе основно нарастването на частното потребление. Крайните потребителски разходи на домакинствата се повишиха с 3.9%, подпомогнати от положителното развитие на пазара на труда, изразено с ръст на заетостта и реално увеличение на доходите, и засилване на доверието на потребителите. Подобреното на бизнес климата в страната намери отражение в нарастването на инвестициите в основен капитал с 4.6% спрямо година по-рано, като фактор за тяхното повишение бяха и по-високите капиталови разходи на правителството. Положителното развитие на вътрешното търсене беше фактор за поддържане на високия темп на нарастване на вноса (5.5%, при 6.7% през последните три месеца на 2013 г.), докато растежът на износа на стоки и услуги беше значително ограничен до 0.1%, при 10.2% в края на миналата година. Последното обуслови и отрицателния принос на нетния износ за растежа на БВП през първите три месеца на 2014 г. Минималният реален растеж на износа се дължеше на нарастването на износа на услуги, след като през повечето тримесечия на 2013 г. последният отбелязваше понижение, докато износоът на стоки намалю с 0.5% в реално изражение, след двуцифрени темпове на повишение през предходната година. По данни от SITC² за първите три месеца на годината номиналният износ на стоки се понижи с 6.6%, което се дължеше на отбелязаното намаление към трети страни, породено в най-голяма степен от намалението в групата на минералните горива, масла и подобни продукти. Последното беше повлияно както от намалението

Граф. 2: Приноси към растежа на БВП по компоненти на търсенето

Източник: НСИ, МФ

¹ Реалният БВП е по сезонно неизгладени данни. Този показател се използва при конструирането на ИИА, като подобно на останалите променливи, включени в ИИА, се изчиства от влиянието на сезонни и специфични колебания.

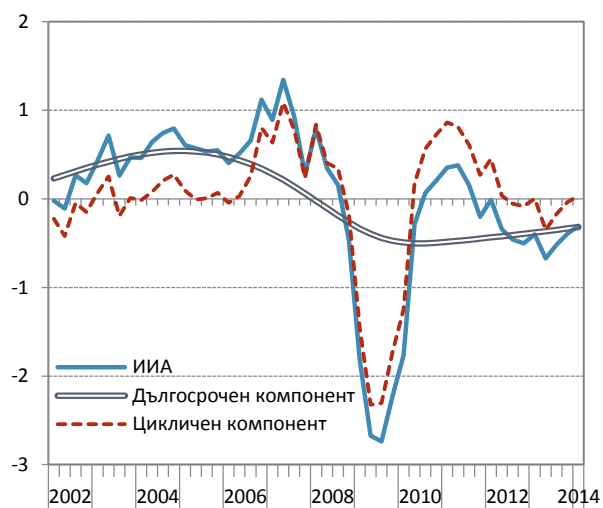
² Стандартна външнотърговска класификация.

на международните цени на енергийните суровини през първите три месеца, така и от временното спиране дейността на Лукойл в началото на годината. От страна на предлагането, новосъздаденият доход беше формиран от индустрията и услугите. Реалният растеж на добавената стойност в промишлеността се забави спрямо края на 2013 г. до 3.4% на годишна база, но остана най-висок измежду всички икономически дейности. Положителното развитие на индустрията беше подкрепено и от строителството, където добавената стойност нарасна с 0.5% в реално изражение, подпомогната от двуцифрения ръст на гражданското и инженерно строителство. Секторът на услугите също запази положителния си принос за растежа на добавената стойност през първите три месеца на 2014 г., докато селското стопанство, за разлика от предходната година, допринесе отрицателно.

Повишението на цикличния компонент обуслови в основна степен подобрението на ИИА през първите три месеца на 2014 г.

Цикличната позиция на икономиката следваше тенденция на подобрение от средата на миналата година и в края на 2013 г. достигна слабо отрицателна стойност, близка до 0. Така за първи път през последната една година цикличният компонент на ИИА излезе на положителна територия в началото на 2014 г., макар и без да се отдалечава съществено от нулевата стойност. Дългосрочният компонент на ИИА също отбеляза подобрение, но неговата стойност остана отрицателна и определяща за отрицателната позиция на общия ИИА. Независимо че от средата на 2010 г. насам дългосрочният компонент се характеризираше с подобрение, неговото ниво в началото на 2014 г. достигна стойност, съпоставима с тази от края на 2008 – началото на 2009 г. На практика дългосрочният компонент беше определящ за ИИА в периода до прегряването на икономиката, докато през 2007 и 2008 г. водещо беше влиянието на цикличния компонент. В началото на икономическата криза през 2009 г. понижението на цикличния компонент обуслови в по-голяма степен намалението на ИИА, а повишението на цикличната позиция през повечето тримесечия от 2010 г.

Граф. 3: ИИА по компоненти

Източник: МФ

насам успя да преодолее отрицателната стойност на дългосрочния компонент само между средата на 2010 и средата на 2011 г. Така ниските нива на дългосрочния компонент показват понижения потенциал за растеж на икономиката и ограничават икономическата активност в страната, което произтича и от реструктурирането на икономиката в сравнение с предкризисния модел на развитие. ●

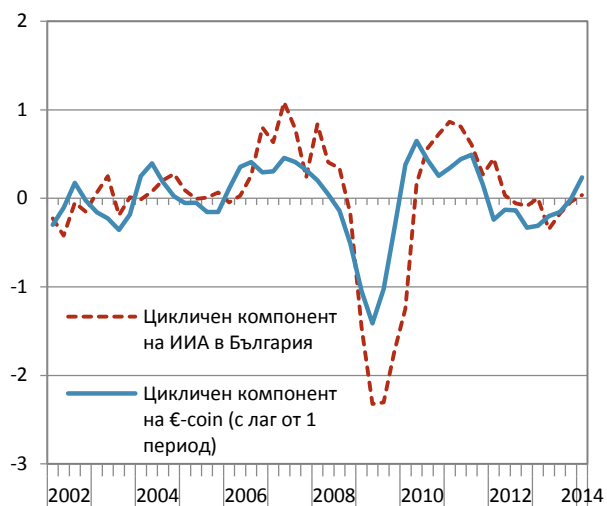
Степен на синхронизираност на българския бизнес цикъл с този на еврозоната

Цикличното развитие на българската икономика е в голяма степен синхронизирано с бизнес цикъла в еврозоната.

Оценките на цикличните колебания в икономическата активност на еврозоната³ и България показваха, че промените във външната конюнктура се отразяват най-силно върху българската икономика със закъснение между едно и две тримесечия. Освен това, отклоненията на бизнес цикъла у нас от дългосрочната средна са по-големи в сравнение с цикъла в еврозоната, което е свързано с високата зависимост на българския бизнес цикъл от външната среда.

От последното тримесечие на 2013 г. цикличната позиция на икономиката на еврозоната излезе на положителна територия и продължи да се повишава през първото тримесечие на 2014 г. След като в края на миналата година отбелязаното подобрение беше свързано най-вече с положителната динамика на външната търговия, постепенното засилване на доверието на потребителите и бизнеса укрепна през първите месеци на 2014 г. и подпомогна понататъшното повишение. Възходящата динамика на цик-

Граф. 4: Оценени циклични колебания в еврозоната и България

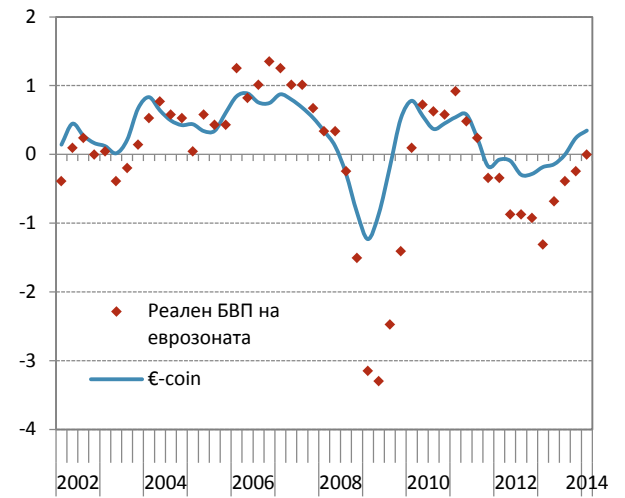
Източник: CEPR, МФ

³ Данни и подробни обяснения за методологията на съставяне на индикатора на бизнес цикъла за еврозоната „€-coin“ са достъпни на <http://eurocoin.cepr.org>. Тъй като този индикатор е месечен, данните за него са осреднени, за да може да се сравнява с ИИА, който е с тримесечна честота. Също така, индикаторът „€-coin“ изключва само краткосрочните (сезонните) колебания в икономическата активност в еврозоната и за да бъде съпоставим с ИИА беше необходимо да бъде премахнат дългосрочният тренд във времевия ред с филтър на Ходрик и Прескот.

личния компонент беше определящ за повишението на съвкупния индикатор €-coin, за разлика от ИИА, където подобрението на цикличния фактор не беше достатъчно, за да преодолее отрицателната стойност на дългосрочния компонент и да увеличи стойността на ИИА. Като се има предвид високата степен на зависимост на българския бизнес цикъл от този на еврозоната, обаче, наблюдаваното положително развитие при европейските търговски партньори се очаква да се отрази положително върху икономическата активност в страната през следващите тримесечия.

Динамиката на €-coin съответстваше на посоката на изменение на реалния БВП на еврозоната в края на 2013 г. и началото на 2014 г. И ако през последното тримесечие на предходната година икономическото възстановяване на еврозоната протичаше най-вече по линия на износа на стоки и услуги, при все още потиснато вътрешно търсене, през първите три месеца на 2014 г. положителното развитие при компонентите на вътрешното търсене се ускори, едновременно със засилващото се търсене на износа на еврозоната. ●

Граф. 5: €-coin и реален растеж на БВП* на еврозоната

* С цел постигане на сравнимост, данните за БВП са нормирани, като от стойността на показателя е извадена неговата средна и полученият резултат е разделен на стандартното отклонение.

Източник: CEPR, Евростат, МФ

Фактори, оказващи влияние върху динамиката на ИИА през първото тримесечие на 2014 г.

Подобрението в динамиката на ИИА отразяваше преди всичко по-високата икономическа активност в европейските страни, което намери израз в растеж на производството в част от промишлените дейности и повишени очаквания за осигуреност на поръчките и развитието на заетостта. Тази тенденция започна да се наблюдава от края на 2013 г., а от началото на настоящата година съществен положителен принос към възходящото развитие на ИИА имаха и част от компонентите, свързани с вътрешното търсене в страната.

Икономическата активност в страната от края на предходната и началото на текущата година бе преди всичко повлияна от възстановяването на вътрешното търсене в ЕС-27.

От второто тримесечие на 2013 г. реалният растеж на БВП в ЕС-27 започна постепенно да се ускорява, с основен положителен принос от страна на потреблението. В края на 2013 г. възходящата динамика на вътрешното търсене бе подпомогната и от нарастването на инвестициите в основен капитал. През разглеждания период износът и вносът на стоки услуги също се характеризираше с ускорени темпове на растеж, но влиянието на външния сектор за възстановяване икономическата активност на ниво ЕС-27 беше по-слабо. Повишаването на търсенето в страните от ЕС-27,

Табл. 1: Реален растеж на БВП в ЕС-27 по разходи на крайно потребление

(%, на годишна база)

Показател	I'13	II'13	III'13	IV'13	I'14
БВП ЕС-27	-1.3	0.1	0.6	1.0	1.4
Потребление	-0.8	0.0	0.5	0.7	0.9
Брутокапиталообразуване	-6.5	-2.9	-0.8	0.5	3.5
Износ на стоки и услуги	-0.7	2.3	1.6	3.3	4.1
Внос на стоки и услуги	-2.2	0.3	1.8	2.4	4.1

Източник: Евростат, МФ

които се явяват основни търговски партньори за българската икономика, намери отражение в увеличение на производството в експортно-ориентирани отрасли в рамките на преработващата промишленост. През четвъртото тримесечие на 2013 г. индексът на индустриално производство нарасна с 2.3% на годишна база, а през първите три месеца на 2014 г. той се ускори до 3.6%, което се явява най-високата стойност от края на 2011 г. През разглежданите две тримесечия влиянието на външното търсене беше най-силно изразено в дейностите производство на основни метали и производство на машини и оборудване, като от началото на 2014 г. висок принос към растежа в преработващата промишленост имаха също производство некласифицирано другаде, производство на изделия от каучук, пластмаса и други неметални минерали. Нарастването на обемите производство в разглежданите дейности до голяма степен успя да компенсира наблюдавания спад в цените. С по-ниски производствени цени се характеризираха продуктите за междинно потребление, а от гледна точка на икономическите дейности в производство на основни метали. Наблюдаваното развитие бе повлияно от намалението на цените на неенергийните суровини на международните пазари, които се характеризираха с низходяща динамика от края на 2011 г. От гледна точка на текущото развитие на ИИА, най-съществено негативно влияние оказва ускорения темп на намаление при цените на металите и минералите, който достигна 13.1% през първото тримесечие на 2014 г. С подобно развитие се характеризираха и цените на основните метали, чийто спад през разглеждания период достигна 11.7%. Динамиката на цените на суровините също остана на отрицателна територия, но темпът на изменение на показателя бе значително по-нисък (5.2%). Това оказва благоприятно влияние върху динамиката на цените в групата на неенергийните суровини, като спадът на последните остана висок, но започна постепенно да се забавя от 10.6% през третото тримесечие на 2013 г. до 8.5% през първото тримесечие на 2014 г.

Съживяването на активността в европейските икономики имаше положително влияние и в посока на повишени очаквания на предприемачите в страната за осигуреност на поръчките за външния пазар и динамиката на заетостта в промишлеността. В рамките на промишлеността съществен принос към наблюдаваното подобрене през разглеждания период имаха дейностите производство на основни метали и производство на машини и оборудване. Възходящата динамика на показателя през първото тримесечие на 2014 г. отразяваше преди всичко увеличение на производството в производство и разпределение на електроенергия, производство некласифицирано другаде, производство на изделия от каучук, пластмаса и други неметални минерали. Положително влияние се наблюдаваше и по отношение на повишените очаквания на предприемачите за осигуреност на поръчките за външния пазар и динамиката на заетостта в промишлеността.

Въпреки наблюдаваното благоприятно развитие в част от показателите в промишлеността, бизнес климата в сектора остана отрицателен през втората половина на 2013 г., което оказва негативно влияние и върху общия бизнес климат в страната. Все пак от средата на 2013 г. оценките на предприемачите започнаха постепенно да се подобряват като през първото тримесечие на 2014 г. те достигнаха положителна стойност.

Възходящата динамика на общия бизнес климат в страната показваше наличието на съществено подобрене в част от дейностите в рамките на сектор услуги, в т.ч. търговия на дребно, както и в строителството.

Граф. 6: Приноси към изменението на индекса на индустриално производство

Източник: НСИ, МФ

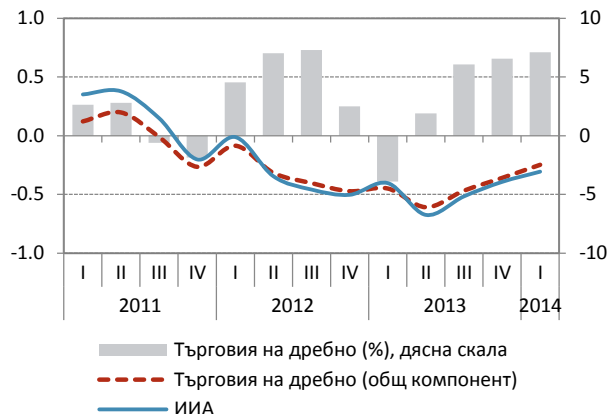
Граф. 7: Оценки за бизнес климата общо за икономиката и по икономически дейности

Източник: НСИ, МФ

Индексът на търговията на дребно отчете съществено подобрение през последното тримесечие на 2013 г. и началото на 2014 г., което имаше благоприятно влияние върху динамиката на ИИА. През разглеждания период беше регистрирано съществено ускорение в растежа на показателя на годишна база, който достигна 7.1% през първите три месеца на текущата година. В рамките на разглеждания показател най-голям принос имаха дейностите, свързани с търговия на дребно с нехранителни стоки, като най-високи растежи бяха регистрирани в търговията на дребно с компютърна и комуникационна техника (18.6%) и с фармацевтични и медицински стоки (9.7%).

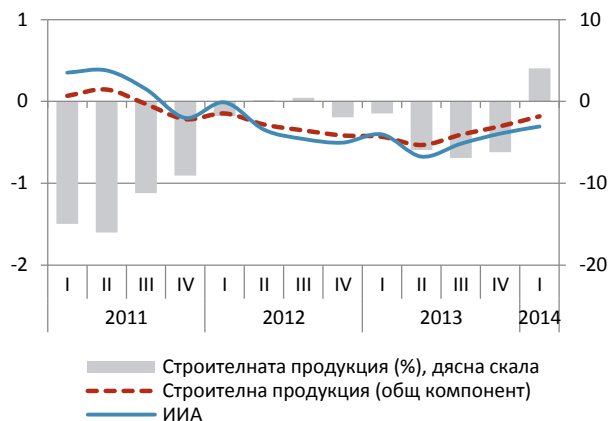
Граф. 8: Динамика на ИИА и оборот в търговията на дребно

Източник: МФ

Сред компонентите на вътрешната среда се наблюдаваше подобрение и по отношение на бизнес активността в строителството. След като през цялата 2013 г. разглежданият показател остана на отрицателна територия, през първите три месеца на 2014 г. той се повиши с 4.1% на годишна база. Основен принос към наблюдаваното развитие имаха дейностите, свързани с гражданското строителство.

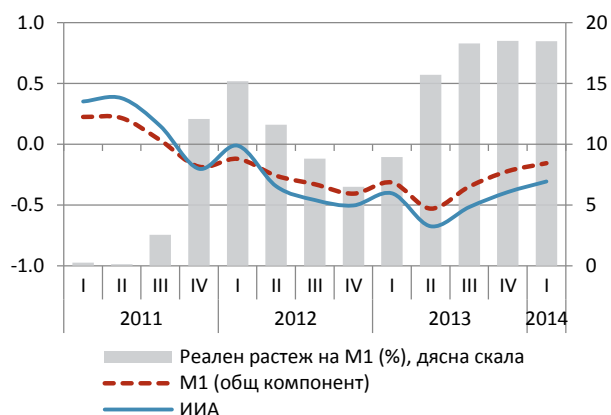
Граф. 9: Динамика на ИИА и индекс на строителна продукция

Източник: МФ

Показателите, свързани с финансовия сектор, също се характеризираха с благоприятно развитие, като съществен принос върху икономическата активност се наблюдаваше през последното тримесечие на 2013 г., докато тяхното влияние върху ИИА през първите три месеца на 2014 г. постепенно отслабна. Паричният агрегат М1 продължи да се характеризира с възходяща динамика, но темпът на растеж на показателя, макар и надхвърлящ 18% в реално изражение, остана относително постоянен за трето тримесечие поред.

Граф. 10: Динамика на ИИА и М1

Източник: МФ

Лихвеният процент по дългосрочните кредити в лева, включен в ИИА с лаг от един период назад, също продължи да се понижава, достигайки до 8.9% през първото тримесечие на годината. Подобно на М1 неговото влияние върху ИИА се ограничи, което се обуславяше от забавянето в темпа на изменение на показателя. Наблюдаваното развитие отразяваше динамиката на дългосрочните лихвени проценти при потребителските кредити. След като достигнаха най-ниската си стойност през второто тримесечие на предходната година (10.4%), те започнаха постепенно да се повишават, като през четвъртото тримесечие тяхната стойност възлезе на 11.5%, отчитайки растеж от 0.2 п.п. на годишна база. При кредитите, насочени към нефинансовите предприятия, които обхващат около 56% от общия обем на новоотпуснатите кредити в разглежданата група, се наблюдаваше значително ограничаване на обема на новоотпуснатите кредити през втората половина на 2013 г., въпреки че лихвените проценти по тях отчетоха съществено понижение на годишна база.

От гледна точка на фискалния сектор, динамиката на приходите от ДДС не отразяваше наблюдаваното подобрене във вътрешното търсене в страната. През четвъртото тримесечие на 2013 г. тяхното ниво почти не се измени спрямо аналогичния период на предходната година (0.2%), а през първите три месеца на 2014 г. те се понижиха с 8.7% на годишна база.

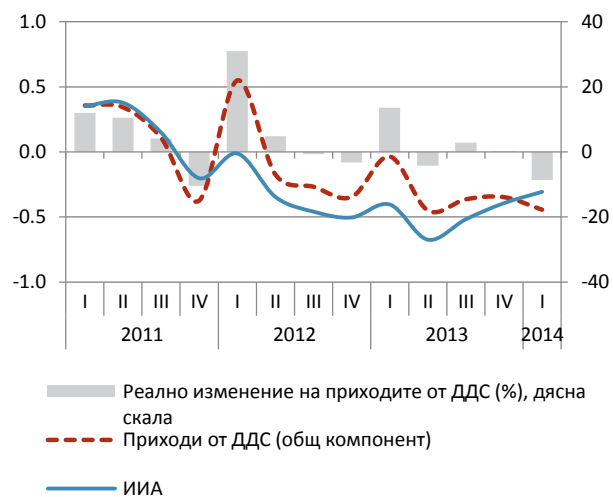
Водещ принос към отчетеното развитие имаше намалението на приходите при сделки в страната и ВОП, чийто спад се ускори до 14.8% през първото тримесечие на н.г. От началото на 2014 г. приходите от ДДС при внос също се понижиха с 5.6% на годишна база, но тяхното негативно влияние остана по-ограничено.

Граф. 11: Динамика на ИИА и изменение на лихвения % по дългосрочни кредити в лева

Източник: МФ

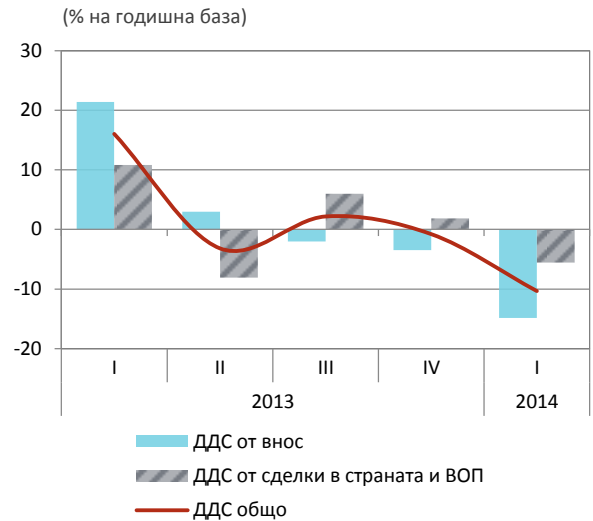
Граф. 12: Динамика на ИИА и реално изменение на приходите от ДДС

Източник: МФ

Низходящата динамика на приходите от ДДС отразяваше намалението на цените на петрола и по-ниския темп на растеж на вноса на стоки през първото тримесечие на 2014 г. През разглеждания период цените на петрола се понижиха с 0.2% за разлика от предходните две тримесечия, когато те се характеризираха с положителна динамика (съответно 4.2% и 2.4% през третото и четвъртото тримесечие на 2013 г.). По отношение на постъпленията от внос се наблюдаваше значително забавяне в темпа на повишение на показателя до 2.4% през първите три месеца на т.г. спрямо 14.7% и 13.2% през предходните две тримесечия. Важно е да се отбележи, че през разглеждания период влияние върху по-ниските приходи от ДДС оказва по-високият размер на възстановения данъчен кредит, което бе свързано с приетите изменения и допълнения в Закона за данък върху добавената стойност за 2014 г. ●

Граф. 13: Динамика на приходите от ДДС по компоненти

Източник: МФ